

НАРОДНО СЪБРАНИЕ	
Вх. No	52-654-01-82
Дата	08, 07 2026.

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

ПЕТДЕСЕТ И ВТОРО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

17⁰⁵
уфис

ДО

ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА

52-рото НАРОДНО СЪБРАНИЕ

УВАЖАЕМА Г-ЖО ПРЕДСЕДАТЕЛ,

На основание чл. 87, ал. 1 от Конституцията на Република България и чл. 70, ал. 1, т. 1 от Правилника за организацията и дейността на Народното събрание, внасяме проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за мерките срещу изпирането на пари, ведно с мотиви и предварителна оценка на въздействието към него.

Молим законопроектът да бъде представен за разглеждане и обсъждане по установения ред.

2026 г.

гр. София

ВНОСИТЕЛИ:

Богдан Богданов
Надяна Мурджанова
Тавел Попов
Хатя Пенчева
Александър Селджиев
Ивайло Мирчев

Тимо Попов

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

ПЕТДЕСЕТ И ВТОРО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

Проект!

ЗАКОН ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА МЕРКИТЕ СРЕЩУ ИЗПИРАНЕТО НА ПАРИ

(обн., ДВ, бр. 27 от 2018 г.; изм., бр. 94 от 2018 г., бр. 17, 34, 37, 42 и 94 от 2019 г., бр. 18 и 69 от 2020 г., бр. 7, 17 и 21 от 2021 г., бр. 25 и 32 от 2022 г., бр. 60, 82 и 84 от 2023 г., бр. 70 от 2024 г. и бр. 50 и 54 от 2025 г.)

§ 1. В чл. 11, ал. 1 се създава т. 8:

8. при встъпване в делови взаимоотношения със санкционирани лица или с лица, които са свързани или са били свързани със санкционирани лица в периода от 5 години преди датата на включване в съответния санкционен списък до настоящия момент, като проверката се извършва за период от най-малко последните 5 години;”

§ 2. Създава се чл. 47а:

“Чл. 47а. (1) Лицата по чл. 4, т. 1-3, поставят под текущо и разширено наблюдение всички делови взаимоотношения със:

1. санкционирани лица; и
2. юридически лица или други правни образувания, чиито действителни собственици, законни представители, пълномощници или други физически лица, които подлежат на идентифициране във връзка с идентификацията на юридическото лице или друго правно образувание, са санкционирани лица; и

3. лица, които са свързани или са били свързани, с лицата, посочени в т. 1 и 2, в периода от 5 години преди датата на включване в съответния санкционен списък до настоящия момент, като свързаността се определя по реда на чл. 36, ал. 5.

(2) Лицата по чл. 4, т. 1-3, изпълняват мерките по ал. 1 спрямо посочените лица веднъж месечно и изпращат резултатите от извършеното текущо и разширено наблюдение до дирекция “Финансово разузнаване” на Държавна агенция “Национална сигурност” в седемдневен срок от изготвянето им.

(3) Държавна агенция “Национална сигурност” изпраща на лицата по чл. 4, т. 1-3 веднъж на всеки три месеца актуален списък със свързаните лица на санкционираните лица по ал. 1, т. 3.

(4) Държавна агенция “Национална сигурност” публикува приложимите списъци със санкционирани лица, които задължените лица следва да вземат предвид при встъпване в делови взаимоотношения.”

§ 3. В чл. 72 се създават ал. 10-11:

“(10) Лицата по чл. 4, т. 1-3 третираат като съмнителна всяка сделка или операция, извършвана в рамките на делови взаимоотношения с лица по чл. 47а, ал. 1.

(11) В случай, че сделката или операцията е извършена от лице по чл. 4, т. 1-3, което има кореспондентски отношения с финансова институция в държавата, в чийто санкционен списък попада съответното санкционирано лице, уведомлението за операцията се изпраща и към финансовото разузнаване на съответната държава.”

§ 3. В чл. 122, ал. 5 думите “санкционираното лице” се заменят с думите “лицето, санкционирано за нарушение на този закон”

§ 4. В § 1 от Допълнителните разпоредби се създава т. 36:

“36. “Санкционирано лице” е физическо или юридическо лице, спрямо което са наложени санкции или ограничителни мерки с изключение на влезли в сила присъди по наказателни производства поради участието им в дейности, които подкопават международния мир и сигурност, нарушават правата на човека или са свързани с корупция, и е идентифицирано като такова в официален списък, регистър, или друга форма на публично достъпна информация, поддържана от съответно оправомощен орган на Европейския съюз, на Организацията на обединените нации или на Организацията за икономическо сътрудничество и развитие, или на оправомощен орган на държава-членка на Европейския съюз или на Организацията за икономическо сътрудничество и развитие.”

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 5. В Закона за кредитните институции (обн., ДВ, бр. 59 от 2006 г.; изм., бр. 105 от 2006 г., бр. 52, 59 и 109 от 2007 г., бр. 69 от 2008 г., бр. 23, 24, 44, 93 и 95 от 2009 г., бр. 94 и 101 от 2010 г., бр. 77 и 105 от 2011 г., бр. 38 и 44 от 2012 г., бр. 52, 70 и 109 от 2013 г., бр. 22, 27, 35 и 53 от 2014 г., бр. 14, 22, 50, 62 и 94 от 2015 г., бр. 33, 59, 62, 81, 95 и 98 от 2016 г., бр. 63, 97 и 103 от 2017 г., бр. 7, 15, 16, 20, 22, 51, 77, 98 и 106 от 2018 г., бр. 37, 42, 83, 94 и 96 от 2019 г., бр. 11, 13, 14, 18 и 64 от 2020 г., бр. 12 и 21 от 2021 г., бр. 25 и 51 от 2022 г., бр. 65, 66, 84 и 85 от 2023 г., бр. 13, 70 и 79 от 2024 г. и бр. 49, 50, 54, 63, 67 и 99 от 2025 г.) в чл. 56а се създава ал. 14:

“(14) Българската народна банка публикува веднъж месечно информация от информационната система по ал. 1 за сметките и сейфовете на санкционирани лица по смисъла на т. 32 от Допълнителните разпоредби на Закона за мерките срещу изпирането на пари.”

ВНОСИТЕЛИ:

Борис д-р Бонанов
Натаска Морзева
Тавел Попов

Катя Плещина

Александр Семенов

Зоя Мерчен

Тимо Погов

МОТИВИ

Към законопроекта за изменение и допълнение на Закона за мерките срещу изпирането на пари

С настоящия законопроект се въвеждат допълнителни мерки срещу изпирането на пари по отношение на санкционирани лица от трети страни, напр. по закона "Магнитски". Със законопроекта се въвежда задължение за всички задължени лица да извършват комплексна проверка и текущо и разширено наблюдение на санкционирани лица, както и на свързани с тях лица, и да представят резултатите на финансовото разузнаване. Целта е да се ограничи възможността тези лица да използват финансовата система и стопанския оборот в Република България за заобикаляне на наложените им санкции и за извършване на дейности, които подкопават международния мир и сигурност, нарушават правата на човека или са свързани с корупция.

В допълнение, всяка сделка или операция на санкционирани лица, както и на свързани с тях лица, следва да се смята за съмнителна и да се докладва по общия ред за докладване на съмнителни операции към финансовото разузнаване, както и към Народното събрание (по аналогични на горните причини). Такива операции и сделки следва да се докладват и на съответните орган на третата страна с оглед поддържане на актуална информация за санкционирани лица. С измененията в чл. 11 се предвижда въвеждане на допълнителна хипотеза, при която задължените лица прилагат мерки за комплексна проверка на клиенти - при встъпване в делови взаимоотношения със санкционирани лица, както и с лица, които са свързани или са били свързани с тях в определен период преди включването в съответния санкционен списък. По този начин се прилага разширен, рисков базиран подход, който отчита практиката санкционирани лица да използват свързани лица, подставени лица и контролирани от тях структури, за да продължат участието си в икономически и финансови отношения. Определеният период от пет години назад от датата на включване в санкционен списък има за цел да обхване по-широк кръг от отношения, които могат да бъдат използвани за подготовка, планиране или прикриване на дейностите, довели до налагането на санкциите. В същото време се поставя разумна времева граница, която да не води до непропорционално разширяване на кръга от проверявани лица.

Кръгът на страните, чиито санкции попадат в обхвата на мерките, следва да бъде внимателно определен с оглед липса на злоупотреби от страна на репресивни режими, поради което е избрана Организацията за икономическо сътрудничество и развитие.

Предвижда се ДАНС периодично да предоставя на задължените лица обновени списъци на свързаните със санкционирани лица лица, както и да публикува приложимите санкционни списъци. По този начин се преодолява съществуващата към момента фрагментираност и липса на единен, официален източник на информация, който

задължените лица да са длъжни да използват. Създаването на такава централизирана информационна инфраструктура повишава правната сигурност и намалява риска от нееднакви тълкувания и практики.

С новата т. 36 в § 1 от Допълнителните разпоредби се въвежда легална дефиниция на понятието „санкционирано лице“. Дефиницията е формулирана така, че да обхване лицата, спрямо които са наложени санкции или ограничителни мерки от оправомощени органи на Европейския съюз, Организацията на обединените нации, Организацията за икономическо сътрудничество и развитие, както и на държави – членки на ЕС или ОИСР. Същевременно изрично се изключват влезли в сила присъди по наказателни производства, доколкото те са предмет на други правни режими. Ограничаването на кръга от държави и организации има за цел да предотврати въвеждане на последици, основани на актове на репресивни режими или на санкционни режими, които не са в съответствие с принципите на правовата държава и защитата на основните права. Изборът на ОИСР се мотивира с устойчивите стандарти за демокрация, върховенство на правото и защита на човешките права в държавите – членки на организацията.

С предложената разпоредба в Закона за кредитните институции, БНБ следва да публикува информация за сметките и сейфовете на санкционирани лица. Информацията не би съдържала стойността на сметките, т.е. не представлява разкриване на банкова тайна. Промените се налагат поради това, че в момента липсва видимост върху това каква финансова активност имат санкционирани лица в България.

Предлаганите изменения и допълнения са насочени към укрепване на националната система за мерки срещу изпирането на пари и финансирането на тероризма и към повишаване на нейната съвместимост с международните стандарти и ангажименти на Република България. Законопроектът съчетава по-високи изисквания за прозрачност и контрол спрямо санкционирани лица и свързаните с тях лица с гаранции срещу произволно или политически мотивирано разширяване на кръга от санкции, чрез ограничаване до санкционните режими на ЕС, ООН, ОИСР и съответните държави - членки. Очаква се предложените мерки да имат положителен ефект върху репутацията на българската финансова система и икономика, като покажат, че страната прилага последователно принципите на върховенството на правото и активно участва в международните усилия за противодействие на корупцията, нарушенията на човешките права и прокопаването на международния мир и сигурност.

В заключение, предложените изменения са насочени към прилагане на последователна, рисково базирана и правно предвидима политика спрямо санкционираните лица и свързаните с тях лица, при зачитане на конституционните принципи, международните ангажименти на Република България и изискванията за защита на основните права.

ВНОСИТЕЛИ:

Борислав Ботинков
Натан Мусинков
Тавел Попов

Латв Платеви

Александр Сидоров -
Сидоров Сергей -
Игорь Попов

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

ПЕТДЕСЕТ И ВТОРО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

ПРЕДВАРИТЕЛНА ОЦЕНКА НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО НА
ПРОЕКТА НА ЗАКОН ЗА ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА МЕРКИТЕ СРЕЩУ
ИЗПИРАНЕТО НА ПАРИ

I. Част първа

Елементи на оценката	Аргументация
Основания на законодателната инициатива	Основанията за законодателната инициатива произтичат от установени празноти и несъответствия в действащата уредба спрямо съвременните международни санкционни режими и стандартите за противодействие на изпирането на пари и корупцията. В момента липсва ясно и единно определение на „санкционирано лице“, няма централизирани и нормативно закрепени източници на информация за санкционирани и свързани с тях лица, както и достатъчно ефективни механизми за текущо наблюдение, докладване и прозрачност на тяхната финансова и икономическа дейност. Не е осигурен и достатъчно ясен режим за недопускане на санкционирани лица до усвояване на публични средства и управление на публичен ресурс. Това създава риск санкционирани лица и контролираните от тях структури да използват българската финансова система и стопански оборот за заобикаляне на санкции и за дейности, които подкопават международния мир и сигурност, нарушават правата на човека и са свързани с корупция, както и риск за репутацията на страната. С оглед на това се налага приемането на интегриран пакет от мерки в ЗМИП, Закона за кредитните институции и Закона за икономическите и финансовите отношения с цел хармонизиране с международните стандарти (ЕС, ООН, ОИСР), повишаване на прозрачността и укрепване на правната и институционална рамка за контрол върху санкционираните лица.
Заинтересовани групи	Заинтересовани лица са санкционираните и свързаните с тях лица, задължените субекти по ЗМИП (вкл. банки и други финансови институции), органите за финансово разузнаване и надзор (ДАНС,

Елементи на оценката	Аргументация
	БНБ, НАП), възложителите на обществени поръчки и други разпоредители с публични средства, както и всички техни потенциални контрагенти в стопанския оборот.
Анализ на разходи и ползи	Очакваните разходи са свързани основно с допълнителна административна и техническа натовареност за задължените субекти и компетентните органи, докато ползите се изразяват в значително по-висока прозрачност, по-ефективно прилагане на санкционните режими, ограничаване на злоупотребите с публичен ресурс и подобряване на репутацията на българската финансова система.
Административна тежест и структурни промени	Законопроектът не създава съществени нови административни тежести за гражданите и работодателите.
Въздействие върху нормативната база	Предлага се целенасочено изменение и допълване на ЗМИП, Закона за кредитните институции и Закона за икономическите и финансовите отношения с цел въвеждане на единна дефиниция за „санкционирано лице“, създаване на специални режими за наблюдение и докладване и по-строги ограничения за участие на санкционирани лица в икономическия и публичния оборот.
Равно третиране от държавата и балансирано демографско развитие	Предлаганите изменения не водят до неравно третиране на отделни групи лица и нямат пряко въздействие върху демографското развитие, като влиянието им се ограничава до по-прозрачно и законосъобразно управление на публичния ресурс.

ВНОСИТЕЛИ:

Божидар Божиков
 Надежда Михайлова
 Таван Попов
 Катя Иванова
 Ангелина Симеонова

Свадьба Перес
Тимо Попов